Za nekaj več kot 2c a dan dobivate ...
"GLAS NARODA"
po pošti naravnost na dom razen sobot, nedelj in praznikov
ČITAJTE KAR VAS ZANIMA
Erazem Gorshe
1116 E. 72nd St

GLAS NARODA

- List slovenskih delavcev v Ameriki. -

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 174. - Štev. 174 VOLUME LII. — LETNIK LII. NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 6, 1944 — SREDA, 6. SEPTEMBRA, 1944 Tel: CHelsea 3-1242

BUY EXTRA WAR BONDS Today!
5 WAR LOAN

RUSI SO NAPOVEDALI BOLGARSKI VOJNO

Sovjetska vlada je včeraj napovedala Bolgarski vojno. — Sovjetski vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov je sklep vlade izročil bolgarskemu poslaniku I. Stamenovu ob sedmih zvečer. Eno uro pozneje je Molotov sklical časnikarsko konferenco, da časnikarjem naznani vzroke vojne napovedi

Molotov je časnikarjem prebral besedilo obvestila, ki ga je dal poslaniku Stamenovu, ki je bil zelo potrt, ko je slišal odločitev sovjetske vlade.

Časnikarji so Molotova vprašali, ako je rdeča armada že vpadla na Bolgarsko. Molotov je odgovoril, da še ni prišlo do spopada, ker je šele sedem, ko jim je podal poročilo.

Na vprašanje, kake pogoje je Rusija stavila Bolgarski, je Molotov odgovoril:

"Ko je že bila Bolgarski izročena ta izjava, je treba bolgarski vladi dati dovolj časa, da se sporazumi s to izjavo."

Molotov je bolgarskemu poslaniku rekel, da je sovjetska unija tri leta prezrla dejstvo, da Bolgarska dejansko pomaga Nemčiji, da nadaljuje vojno proti Rusiji, ker je Bolgarska le majhna dežela, ki se ni mogla ubraniti velike vojaške sile Nemčije, ki je tedaj držala v svojih krempljih vso Evropo.

Rekel pa mu je, da je nemška vojaška sila od letošnjega poletja pričela naglo pešati, ker so jo zavezniki zgrabili od vzhoda, zapada in juga. Nemčija je izgubila vso Francijo in Italijo. Rumunska je izšla iz vojne. Finska je prelomila z Nemčijo. In v tem ugodnem položaju Bolgarska še ni hotela prelomiti z Nemčijo. Ker z Nemčijo ni hotela prelomiti, je s tem dala Nemcem v svoji zemlji zavetje in na njeno ozemlje so pribežali nemški vojaki, ki jih je pregnala rdeča armada iz Rumunske. In Rusija je pri vsem tem hotela ostati v prijateljskih odnošajih z Bolgarsko. Vsled tega je bila Bolgarska v resnici v vojnem stanju z Rusijo in zato sedaj Rusija naznanja, da je v vojnem stanju z Bolgarsko.

Bolgarskemu poslaniku je Molotov rekel, da je usoda Nemčije zapečatena in da je že izgubila vojno.

Odločitev sovjetske vlade za vojno napoved Bolgarski je bila sporočena ameriškemu poslaniku W. Averell Harrimanu in angleškemu poslaniku siru Archibaldu Clark Carru, še predno je bilo naznanilo sporočeno bolgarskemu poslaniku.

Rusija je Bolarski napovedala vojno, ker je hotela ostati nevtralna, Rusija pa hoče svoje armade poslati skozi Bolgarsko, da čimprej pomaga jugoslovanski osvobodilni vojski maršala Tita. To bo mogoče tudi kaj vplivalo na Turčijo, ki je sicer prelomila diplomatske zveze z Nemčijo, toda še ni s svojo vojaško silo stopila na stran zaveznikov.

Poročilo iz Londona pravi, da je Bolgarska sedem ur zatem, ko ji je Rusija napovedala vojno, zaprosila za premirje. Glavni tajnik bolgarskega vnanjega urada Konštantin Sarafov je prišel v rusko poslaništvo in je poslanika prosil za premirje.

Predaja Bolgarske je prišla zelo naglo in sicer že zaradi tega, ker je rdeča armada že na razdaljo 200 milj ob bolgarski meji.

Bolgarska je bila v vojni z Združenimi državami in Anglijo, ne pa tudi z Rusijo. Bolgarska je sicer prelomila z Nemčijo, toda je razglasila popolno nevtralnost v sedanji vojni, s čemur pa Rusija ni bila zadovoljna.

Razglas Bolgarske o nevtralnosti je poročan v sledečem poročilu:

BOLGARSKA PRELOMILA Z NEMČIJO

Bolgarska je včeraj pretrgala svoje zadnje zveze z Nemčijo in je svojim zastopnikom v Kairi naročila, da sklene premirje z Združenimi državami in Anglijo čimprej je mogoče.

Ko se mogočna rdeča armada nahaja ob bolgarski meji, je ministrski predsednik Konštantin Muravijev po radio razglasil bolgarskemu narodu, da je njegova vlada preklicala svojo zvezo z osiščem in je pripravljena z zavezniki skleniti mir.

Muravijev, ki je že mnogo let vodja kmetske stranke in ki je sestavil novo vlado v soboto ponoči in nadomestil Ivana Bagrianova, je razglasil popolno nevtralnost Bolgarske v rusko-nemški vojni in rekel, da bo vsak nemški vojak, ki bi se zatekel na bolgarsko zemljo, razorožen.

Zavezniški pogoji za premirje so gotovi v Kairi in samo čakajo, da bolgarski predstavniki dokažejo, da smejo govoriti v imenu nove vlade. Pogoji, ki so bili sestavljeni v Washingtonu, ne zahtevajo, da bi morala Bolgarska Nemčiji napovedati vojno, zahtevajo pa pravico za rdečo armado, da lahko gre skozi deželo in da je bolgarska armada takoj razorožena, ko zapuste Nemci deželo.

Moskovski radio, ki je ponovil Muravijevo izjavo, je takoj sporočil, da bolgarsko stališče ni zadovoljivo.

Ruska uradna časnikarska agentura Tass pravi, da edino upanje Bolgarske ni nevtralnost, temveč sodelovanje z zavezniki proti Nemčiji.

Tass pravi naravnost, da nova bolgarska vlada ni sposobna opustiti nevtralnosti in se pridružiti protinemški koaliciji.

Muravijev je rekel, da bo njegova vlada storila vse, da razoroži nemške vojake na Bolgarskem in da je popolnoma odobrila sedanjo konferenco v Kairi.

Muravijev je tudi naznanil, da bolgarske čete odhajajo iz tujih dežel—iz Jugoslavije in Grške.

NEMCI BODO ZAPUSTILI ITALIJO

Kot pravi neko italjansko partizansko poročilo na meji pri San Bartolomeo di Valmara, so imeli nemški poveljnik v Italiji konferenco v vili Carbinati v Cernobbio ter so izdelali načrt za umik nemške armade iz Italije.

Konferenci sta predsedovala nacijska generala Aste in Rauf in so bili navzoči nemški poveljnik z Genove, Milana, Piarence in Turina.

Nemci že pospravljajo vse listine in arhive in jih pošiljajo v Nemčijo. Pripravljeni so že tudi veliki transprotni aeroplani za prevoz vojaštva in vojnega materjala iz Lombardije, Piedmonta in Ligurije.

Poročila iz severne Italije naznanjajo, da je bilo odrejeno, da so demobilizirane fašistične republikanske divizije v Monterosi in San Marco, ker je mnogo vojakov prestopilo k partizanom. V Stressi so Nemci postrelili cela dva italjanska polka.

EISENHOWERJEV POZIV

General Dwight D. Eisenhower je pozval tuje delavce v Nemčiji, da naj pustijo svoje delo ob prvi priložnosti, ob istem času pa je odbor svobodne Nemčije v Moskvi pozval vse delavce v Nemčiji na splošno stavko.

V svojem navodilu po radio je general Eisenhower nemškim delavcem rekel, da se naj pridružijo zavezniški ofenzivi proti Nemčiji. Rekel je, da so zavezniške vojaške operacije prišle tako daleč, da je sedaj prišel čas za delavce v Nemčiji, da pomagajo zaveznikom.

Kot poroča ABSIE—ameriški radio v Evropi—naznanjajo stockholmski listi, da so delavci v nekaterih nemških mestih zastavkali. Vojni urad naznanja, da so nemški delavci demonstrirali za mir.

Feldmaršal Reichenau vstreljen

Nek nemški vojni ujetnik je povedal, da je bil feldmaršal Walter von Reichenau, poveljnik nemških armad v južni Rusiji, o katerem je bila poročano, da je 17. januarja 1942 umrl za kapjo, vstreljen na izrecno Hitlerjevo povelje.

Vojak, ki je bil tedaj telefonist v Hitlerjevem glavnem stanu, je povedal, da je Hitler rekel: "Želim, da po šestih urah Reichenau ni več med živimi."

Felmaršal von Reichenau je bil med prvimi nemškimi častniki, ki se je pridružil nacijem.

POTRES V VZHODNIH DRŽAVAH

Kmalu po polnoči v pondeljek je bil precej močan potres po vseh vzhodnih državah. — Potres sicer ni napravil skoro nobene škode, toda v marsikaterem kraju so se ljudje prestrašili.

Sejzmograf v potresnem zavodu Fordham vseučilišča v New Yorku je potres zaznamoval ob 12:39 v torek zjutraj.

Ravnatelj potresnega zavoda Rev. Joseph Lynch je rekel, da se na Japonskem za tak potres ne bi niti zmenili. Povedal pa je, kaj je bilo vzrok potresa. "Po mojem mnenju pomeni to pričetek Deweyeve kampanje, kajti prišel je od one strani."

Potres so čutili od New Yorka do Wisconsina in od Georgia do Kanade.

Edina nesreča je menda bila v Cornwall, Kanada, kjer se je podrl strop in je bil nek mož lahko poškodovan.

V Velikem New Yorku in okolici so potres najbolj čutili v Brooklynu, na Long Islandu in v New Jersey.

V Jackson Heights v Coroni na Long Islandu je nekdo po telefonu sporočil policijski postaji, da se je zemlja pod gostilno, v kateri je pil, tako stresla da je njegov kozarec padel z mize.

V Astoriji na Long Islandu so ljudje v nočnih oblekah pritekli na ulice s spečimi otroci v rokah. Na policijski postaji v Brooklynu je Sgt. James Duck ki je prejel več sto telefonskih klicev, rekel, da se je stol majal pod njim, miza se je premikala in celo poslopje se je treslo.

Iz Bronxu in Manhattana je bilo le malo telefonskih klicev na policijske stražnice, kar pomeni, da v teh okrajih New Yorka ni bil posebno močan potres.

New York stoji na velikanski skali in kak močan potres, ki bi mogel na poslopjih napraviti kako večjo škodo, je izključen. Mesto stoji na mirnem kraju nemirne zemlje.

FINSKA SKLENILA PREMIRJE

Poročila iz Stockholma naznanjajo, da Nemci že odhajajo iz severne Finske. Moskovski radio je naznanil, da je Rusija sporočila Finski, da je pripravljena pomagati finski armadi pognati Nemce iz dežele, ki jo morajo zapustiti do 15. septembra, kakor je naznanil finski ministrski predsednik Antti J. Hackzell.

Nemci imajo v severni Finski okoli 160,000 vojakov in imajo v svoji oblasti velevažne rudnike niklja in mangana, kateri kovini sta za Nemčijo neobhodno potrebni.

V pondeljek je streljanje na finski fronti nenadoma prenehalo in je bil s tem končana tri letna vojna z Rusijo. Puške in topovi na 500 milj dolgi fronti so nenadoma utihnili.

Poročilo iz Holsinkijev pravi, da je bil na rusko-finski fronti oddan zadnji strel ob 7.59 zjutraj, eno minuto prej, predno je stopilo v veljavo premirje.

Uradno finsko poročilo pravi:

"Soglasno s sporazumom so sovražnosti prenehale ob 8. zjutraj 4. septembra."

Letalec ni rad pod sovražnim ognjem

Lt. Sammy Snyder iz Bluefield, Va., ki leti z bombnikom Thundrebolt, je bombardiral mostove v Italiji, toda v ozki soteski, nad katero se dvigajo visoke skale, je letel tako nizko, da so Nemci s protizračnimi topovi, ki se nahajajo v duplinah visoko v gorah, streljali nanj od zgoraj.

"To je prav peklensko, ako streljajo na tebe od zgoraj," je rekel Snyder.

Star slovenski vojak vpokojen

Iz vojaške postaje Fort Niagara, N. Y., so dobili poročilo, da je bil tamkaj vpokojen najstarejši narednik naše vojske, Andrej Kuhar, rodom Slovenec, iz Prekomurja. Služil je v naši vojski trideset let, in tekom te, dokaj dolge dobe, ni nikdar prosil za dopust in nikdar ni vzel dovoljenje da bi ostal izven trdnjave preko običajne večerne ure.

Ko so ga vprašali, čemu ni nikdar bil na dopustu, je jednostavno dejal, da je v trdnjavi ravno tako lepo in mirno kakor drugod, in da poleg tega tudi ni vedel, kam bi šel, ako bi prosil za dopust, oziroma počitnice.

Iz nekdanje ogrske Slovenije je dospel v Zjedinjene države leta 1902 in ker je bil po poklicu mesar, je ostal najpreje v New Yorku, kjer je nekaj časa delal pri nekem mesarju v dolenjem delu mesta, in potem v okolici mesta. Leta 1914, oziroma, ko se je v Evropi pričela prva svetovna vojna, prijavil se je kot prostovoljec k naši vojski, na kar so ga poslali v garnizijo v Ft. Niagara, N. Y., kjer je kmalo postal narednik pri komisarijatu. Od tam je bil večkrat prestavljen v druge kraje, toda leta 1935 so ga prestavili v Fort Niagara, N. Y.

Andrej Kuhar, ki je star devetinpetdeset let, je še vedno samec in, ko je bil umirovljen, je dejal, da se je tekom zadnjih let v resnici naveličal živeti med mesom, slanino, moko in drugimi potrebščinami naše vojske, vsled česar je prosil za pokojnino. Sedaj odpotuje v Californijo in pravi: "I will take it easy there."

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES

Amerikanci pri Siegfriedovi črti

Tri zavezniške armade so pripravljene, da napadejo Siegfriedovo utrjeno črto.

Več sto bombnikov ameriške osme zračne sile je včeraj bombardiralo Karlsruhe, Stuttgart in Ludwigshaven, tri najvažnejša prometna središča za nemško utrjeno črto.

Naskoka na nemško utrjeno črto ob Reni in na Siegfriedovo črto zavezniki ne morejo odlašati, ker hočejo brez pristanka pritiskati na nemško armado, da se ne more zbrati in postaviti v bran. Vsako odlašanje bi dalo Nemcem priložnost, da tem bolj utrdijo Siefriedovo črto. Poglavitni namen zavezniškega poveljstva je preprečiti nemški armadi, ki je bila razbita v Franciji, v Belgiji in na Holandskem, da bi se mogla še uspešno postaviti v bran. Prva in tretja ameriška armada ter angleška druga armada se bližajo nemški meji. Prišla so poročila, da so Amerikanci zavzeli Aachen in Saarbrueckten, toda to uradno še ni bilo potrjeno. Oba kraja sta poglavitni trdnjavi v nemški obramzni črti in zavezniške armade jih morajo prej ali slej zavzeti.

Poročila s fronte naznanjajo, da postaja nemški odpor vedno večji, ko se zavezniški oklopni oddelki bližajo meji.

Tretja armada generala G. S. Pattona je zapletena v zelo vroče boje okoli St. Michiela, katero mesto Amerikanci drže pet dni, oklopni oddelki pa prodirajo proti Rethelu na severu in proti Nancyju na jugu.

V južni Franciji so Francozi napredovali 38 milj po dolini Saone ter podijo pred seboj bežečo nemško 19. armado, Amerikanci pa so napredovali 70 milj in zavzeli Pontarlier, ki je oddaljen od nemške meje samo 76 milj.

Sedma armada generala Alexandra M. Pacha je oddaljena samo še 135 milj od tretje ameriške armade generala Pattona.

TITO NAPADA NA CELI ČRTI

Poročilo iz glavnega stana maršala Tita naznanja, da je osvobodilna vojska pričela obsežno ofenzivo proti nemškim prevoznim črtam po celi Jugoslaviji.

Partizanski oddelki razdirajo železnice in ceste počez in podolgem po Jugoslaviji. Največ škode so povzročili na progah, ki tečejo iz Srbije proti Egejskemu morju in iz Hrvatske proti Jadranu.

Titovo poročilo pravi, da je bila železnica Zagreb—Karlovac—Ogulin razbita na 144 krajih. Poleg tega so bili razstreljeni trije mostovi. Železnica Zagreb—Sisek—Novskra je bila razbita na 78 krajih. Železnica Bihač—Sunja je bila razbita na 54 krajih. Pretrgane so bile vse brzojavne črte in razstreljenih je bilo 7 mostov.

DVE NEMŠKI DIVIZIJI RAZBITI V BELGIJI

Ko je prva ameriška armada zavzela Mons v Belgiji, sta bili razbiti dve nemški diviziji.

Pri zavzetju mesta je bilo vjetih 10,000 Nemcev, med njimi en generalni major in dva brigadirna generala, in nemški ujetniki še vedno prihajajo, tako da jih bo najbrže 20,000.

Polet v višino pospešuje jetiko, — pravita zdravnika

V službi znanosti sta dva zdravnika v St. Louis, Mo., preiskušala, kako vpliva polet v posebno veliko višino na človeka. Dvignila sta se večkrat 42,000 čevljev visoko in sta dognala, da se v taki višini zopet odpro ozdravljeni kraji jetike na pljučih. Oba zdravnika, ki sta napravila te poiskuse, sta zbolela na jetiki, ki pa sta jo zopet ozdravila.

Pariški taksiji

Kakor v prvi svetovni vojni so bili tudi sedaj poklicani pariški taksiji v vojno službo, toda sedaj niso bili pozvani, da peljejo vojake na fronto ob Marni, da rešijo Pariz, kot so ga rešili leta 1914, temveč jih rabijo samo za prevažanje častnikov po Parizu mesto jeepov.

JAPONSKE LADJE GREDO NA DNO

Ameriške bojne ladje in aeroplani so v štiridnevnem bombardiranju otokov Bonin in Volcabo, 650 milj južno od Tokija, potopili ali poškodovali 41 japonskih ladij in 107 aeroplanov.

Čete admirala Chesterja W. Nimitza in generala Douglasa MacArthurja so napadale Japonce od Kurilskih otokov na severu pa do Holandske Vzhodne Indije.

Admiral Nimitz poroča, da nobena ameriška bojna ladja ni bila poškodovana, da pa se pet aeroplanov ni vrnilo na matične ladje.

Nemci beže v Švico

Okoli 700 nemških vojakov, ki so pred zavezniškimi armadami pobegnili iz Francije v Švico, se je podalo švicarskim oblastim, ki so jih razorožile in internirale.

Lepo urednikovo življenje

Elizabeth City, N. C. — Urednik tukajšnjega tednika — "The Independent", George W. Haskett, je te dni napisal članek, da je življenje urednika na deželi v resnici udobno, veselo in brezskrbno in to je tudi dokazal, kajti v svojem tozadevnem članku je napisal sledeče:

"Tekom zadnjega tedna sem dobil od mojih naročnikov in čitateljev, sledeče dobrote:

Dve lepi in sladki meloni, več funtov krasnih in zrelih tomatov, dve košarici zrelega grozdja, pol pinta sladke smetane, kvart črnih jagod, košaro breskev, košarico zrelih jabolk in mnogo obljub glede orehov, čim bodo dozoreli, ter medvedjega mesa, kakor hitro se prične lovska sezona.

"Življenje urednika na deželi je vsaki dan v letu mnogo prijetnejše in udobnejše, kakor življenje urednikov v velikih mestih."

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation) Frank Sakser, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $7. Advertisement on Agreement.
ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRUŽENE DRŽAVE IN KANADO $7.—; ZA POL LETA $3.50; ZA ČETRT LETA $2.—.
"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.
"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y
Telephone: CHelsea 3—1242

Angleško-Slovenski

BESEDNJAK

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsakdanjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v platnu in ima 327 strani.

Cena je $5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

Skrivnosti ruskih zmag

("Bazovica")

Ko so 22. junija 1941. leta Hitlerjeve horde napadle Sovjetsko Rusijo, je Hitler računal, da bo popolna zmaga dosežena že v najkrajšem času. Ves svet je z zaskrbljenostjo sledil naglemu napredovanju nemških armad, ki so vse doslej drvele od zmage do zmage po vsej Evropi. Mnogi kavarniški strokovnjaki in gostilniški strategi so napovedovali: "V šestih tednih bo Rusija likvidirana." Tudi nekateri resnejši vojaški strokovnjaki, v pravem smislu besede, so prerokovali nekaj podobnega. "V šestih tednih se bodo Nemci polastili najvažnejših strategičnih točk v Rusiji in od tu bodo postopoma uničili vso vojaško in proizvajalno silo Sovjetske zveze."

Rdeča vojska je poznala Hitlerjeve namene že takoj v začetku ofenzive. Ruske izgube so bile velike in sovražnik je stal pred vrati Moskve. Ali sovjetski narodi niso v nobenem trenotku izgubili zaupanja v lastno moč in vere v končno zmago.

V svojem dnevnem povelju 23. februarja 1942 je maršal Stalin zapisal: "Ne bo dolgo, ko bo Rdeča vojska z vso silo pognala surovega sovražnika s področja Leningrada, ga pognala iz mest in naselij Bele Rusije, Ukrajine, Litve, Letonske in Eestonske ter Karelije. Osvobodila bo Krimski polotok in rdeča zastava bo zopet plapolala po sovjetski domovini."

Rdeča vojska in narodi Sovjetske zveze so izpolnili že v mnogem Stalinovo napoved. Vse to se je zgodilo s pomočjo določenih činjenic tako tehničnega, kakor moralnega značaja. Poskušajmo jih precizirati.

Hierarhija v rdeči vojski

Rdeča vojska je organizirana na mnogih temeljnih načelih, med katerimi stoji v prvi vrsti disciplina. Ta disciplina je bila v zadnjem času pojačana ne da bi pri tem trpel splošni ustroj armade.

V začetku so vojaki sami volili svoje lastne častnike. Častniki niso uživali nobenih privilegijev. Vojaki so jih nazivali tovariš komandant. Nosili niso nobenih distinkcij, razen usnjatega jopiča, ki je predstavljal v sovjetski vojski oblast. Vse to stanje je trajalo dolga leta.

Danes so znaki oblasti ravno tako vidni kakor pri vsaki drugi armadi na svetu. Uniforma sovjetskega maršala je n. pr. kaki barve z rdečimi obšivi. Maršalska palica je rdeča z veliko zlato peterokrako zvezdo. Na ramenih nosi maršal enako zvezdo iz zlata in platine, vdelano z dijamanti. Čepica ima všito zlato vrvico. Na prsih nosi maršal v splošnem dekoracije, izdelane iz platine, zlata, srebra, ali emajlirane v beli in rdeči barvi: Suvorovov red, Kutucov in Aleksandra Nevskega, red junakov Sovjetske zveze, Ljeninov red, red Rdeče zastave, Rdeča vojna zvezda za obrambo domovine. Ustanovljen je bil tudi red Rdeče zvezde z dvema križema, ki potrjuje, da odlikovanec služi v Rdeči vojski že nad 20 let.

Nekateri častniki nosijo tudi posebne dekoracijo, ki je bila ustanovljena za časa obkolitve in uničenja VI. japonske armade v neuradni obmejni vojni l. 1938.

Oblast

V vojašnicah vlada izgovorjena in ponavljajoča se ustna zapoved. Noben častnik se ne more vsesti v prisotnosti višjega častnika brez dovoljenja. Tudi ne sme ostati sedeč v vlaku, v avtobusu ali v tramvaju, če vstopi višji častnik. Ravno tako ne sme nositi paketov, če niso zaviti v papirju. V javnosti se ne sme pokazati z razkuštrano glavo, če nosi usnjat jopič, ki je—kakor smo rekli — službeni znak v Rdeči vojski.

Pred letom 1935. v Rdeči armadi ni bilo činov. Prvi čin, ki je bil uzakonjen, je bil maršalski. Nekaj let pozneje so nastali generalski, polkovniški, kapitanski in poročniški čini.

Vsak čin daje nosilcu določeno oblast in spoštovanje v mejah dotičnega čina. Najvišjih vojaških poveljnikov ne obsipajo s cvetjem. Polno leto lahko preteče in v sovjetskem časopisju čitatelj ne bo zasledil imena maršala Timošenka, n. pr. Kadar pa general izvojuje zmago, blešči njegovo ime na prvi strani dnevnikov s posebnim dnevnim poveljem maršala Stalina. V vseh drugih primerih so pohvale zelo diskretne.

Vodilna misel

Organizacijo Rdeče vojske lahko raziskujemo z dveh različnih stališč: njen ustroj in uporaba delikatnega mehanizma, ki ga predstavljala vsaka moderna armada; sovjetske koncepcije v pogledu taktike in strategije. Naš pregled pa ne bil dovolj spopolnjen, če ne bi spoznali vodilnih misli, ki so dale vsemu ustroju sovjetske vojske svoj pečat. Ilja Ehrenburg je nekoč napisal tole: "Kadar rešujete aritmetično nalogo je rezultat lahko samo pozitiven ali pa negativen. Vojna pa ni zbirka matematičnih nalog. Pred vsakim vojaškim poveljnikom se pojavlja na tisoče težkoč. Ni dovolj da komandant do podrobnosti preštudira zemljišče, pač pa mora tudi razumeti skrivnosti človeškega srca. Visoka kultura, čim tesnejši stik in medsebojna povezanost z vojaki, krepostno in dostojno življenje, vse to poveljnika enote približa rešitvam postavljenih nalog. Moč sovjetske vojske se kristalizira v ogromni zbirki izkušenj in v zavesti, da je ta vojska ljudska vojska, ki bo taka tudi ostala."

Nasprotno, Nemci življenjskosti ljudskih množic, tako lastnih, kakor nasprotnikovih, niso nikoli dovolj pravično ocenjevali. Človeška življenja so za nemški način bojevanja mrtvo orodje, pri katerem ima samo fizična moč odločilno ceno. V tej vojni pa so Nemci celo tehnična sredstva postavili daleč pred človeško duhovno silo. Maršal Stalin je v svojem dnevnem povelju 23. februarja 1942. leta izrekel tudi tole:

"Nemška strategija je pomanjkljiva, zato ker v splošnem podcenjuje moč in zmogljivosti nasprotnika, pri tem pa precenjuje svoje lastne moči. Njihova taktika je čisto šablonska, ker se njihovi generali trudijo, da bi vsakokratni položaj na bojišču prilagodili paragrafom zapisanega vojaškega reda. Nemci so metodični in natanèni v svojih operacijah, če jim okoliščine dovoljujejo, da najdejo rešitve v kartotekah svojih tiskanih vojaških določil. Vsa njihova moč leži v vojaškem katekizmu. Kakor hitro pa postaja položaj zamotan, tak, kakršnega teoretični vojaški strokovnjak ni predvideval, nastajajo zadrege in brezglavost. To je največja nemška šibkost."

To je mehanizacija nemškega vojaškega duha, mehanizacija, ki ubija vsako samostojni odločitev in ki je tipični pojav vsega nemškega naroda. Zato lahko razumemo, zakaj niso zmogli Nemci do danes organizirati udarnih edinic po vzorcu britanskih komandosov. Nemška vojska je kot kolektiv zelo uporabna, individualno pa je za nič, ker posameznemu Nemcu manjka fantazija in navdahnenje.

Strategija Rdeče vojske je popolnoma drugačna, gibčna in raztezljiva, taka, ki se po zamisli poveljnika lahko vedno prilagodi postavljenim nalogam. Elastična strategija in gibljivost taktičnih podvigov sta omogočili sovjetskemu povelјstvu uničiti 330,000 nemških vojakov pri Stalingradu.

Stalinovo vodstvo

Svetovni tisk je z začetku leta 1942. obširno pisal o neverjetnih naporih Rdeče vojske za protiofenzivo meseca decembra 1941. Stalin je udaril po Nemcih v trenotku, ki je bil za Rdečo vojsko najugodnejši. Hitler je mislil, da bo z zavzetjem zadnjih stalingrajskih ulic zdrobil Rdečo vojsko. V resnici pa je samo zdrobil svoje najboljše moči. Stalin se je zavedal, da bo stalingrajski poraz za Nemce obenem tudi poraz v Donski kotlini. 5. julija lanskega leta je maršal Stalin udaril in osvobodil Ukrajino vzhodno od Dnjepra. Njegova vojska je prekoračila Dnjeper v trenotku, ko so se Nemci tega najmanj nadejali. Rdeča vojska se je nenadoma pojavila v Voliniji. Nemci so pri Korsunu prešli v protinapad, Stalin pa jih je obkolil in uničil.

Rdeče vojske ne vodi neka posebna ljudska kasta, kakor je to slučaj pri Nemcih, kjer imajo vodstvo vojske popolnoma v oblasti pruski junkerji. Sovjetske generale je postavil na čelo vojske sam narod in uživajo zato med narodom naravnost slepo zaupanje. Vrhovno vojaško nadzorstvo je osredotočeno v Obrambnem svetu, ki ga sestavljajo: maršal Stalin, Malenkov, Kaganović, Voznesenski, Berija, Molotov in Vorošilov.

Vse odločitve Obrambnega sveta temeljijo na nasvetih maršalov Žukova, Vasilijevskega in Voronova. Odločitve izvršuje posebni izvršilni odbor, ki ga sestavljajo generali in politični ljudje, ki so zveza med bojiščem in obrambnim svetom.

Obramba zaledja

Sovjetska tehniška strategija je obramba zaledja. Francozi so tako obrambo zasnovali na statični obliki, ki je odpovedala že po prvih napadih na severno Francijo. Amerikanci so to obrambo krstili kot "ježevo strategijo". Sovražne oklopne enote se po tej strategiji speljejo v prehode, ki jih branijo z zapornim ognjem močno utrjeni otoki. Na ta način je mogoče pokončati en tank za drugim. Francozi so bili v zmoti, ko so tako obrambo postavili v eni sami črti. Ko je bila črta prebita, je ostalo zaledje popolnoma nebranjeno. Rusi so obrambo zaledja poglobili od 30 do 40 kilometrov v globino. Na ta način niso mogli Nemci na fronti Leningrad-Moskva-Voronež-Stalingrad na nobenem mestu prebiti zelo razumno urejenega obrambnega sistema.

Drugi, zelo važni činitelj Rdeče vojske so gerilci. Njihova organizacija temelji na načelu avtonomnih oboroženih enot in je izkazala v teku te vojne sovjetski vojski neprecenljive usluge. Sami Nemci so se neštetokrat pritoževali po radiu in po časopisju nad delom gerilcev, ki jih nikdar ne puste pri miru, ki stalno vznemirjajo nemško ozadje, motijo njihove transporte in uničujejo municijska in živilska skladišča.

Vojaški strokovnjaki pripovedujejo, da leži skrivnost ruskih zmag v letu 1943—44 predvsem v organizaciji prevozov. Nemci so pri svojem umiku porušili na tisoče kilometrov železniških prog. Nedotaknjene so puščali samo normalnotirne železniške proge, ki so za širokotirne sovjetske vagone neuporabne. Rusi so organizirali prevoze s kamijoni. Taka organizacija pa zahteva, če je uporabljena v velikem obsegu, veliko število strokovnjakov za nemoteni priliv potrebščin k bojišču. Rusi pa so morali graditi tudi številne mostove čez številne reke, ki križajo Ukrajino.

Zelo uspešno je sovjetska vojska rešila tudi problem ogrevanja letalskih, tankovskih in avtomobilskih motorjev skozi vso zimo. S pomočjo skrbno organizirane ogrejevalne službe so bila vozila skozi vso zimo stalno v polni pripravljenosti.

Rusi so ocenili mehanična vojna sredstva stvarno in brez pretiravanja. Postavili so krilatico, da ni orožja, ki bi zdrobilo obrambo domovine. Proti tanku in letalu, je možna samo ena sama taktika: zboljšanje lastnih tankov in lastnih letal. Proti novemu orožju je treba postaviti še boljša orožja. Rusi so topništvu že od nekdaj posvečali kar največjo pažnjo in tudi v sedanji vojni je rusko topništvo prvo na svetu. Top je za sovjetsko vojsko še vedno najvažnejše orožje, ki ima verjetno svoj zasluženi sloves na prostranih ruskih ravnicah, koder potekajo bojišča.

Skrajni vojni napori v proizvodnji

Vse do stalingrajske bitke so govorili — in Hitler je to tudi verjel — da je Sovjetska zveza izgubila velik del svojih proizvajalnih središč. Ali sovjetska vojska je nenadoma postavila ogromne količine mehanične opreme in orožja na bojišča. Sovjetska vlada je mobilizirala vse prebivalstvo velike sovjetske države in tovarne so se kaj hitro preselile na ono stran Uralskega pogorja.

Aleksander Šerbakov je pred kratkim dejal: "Delo sovjetskih učenjakov je izredne važnosti za vojaško moč naše domovine. Sovjetski učenjaki so našli nove sirovine in nove metode za njihovo predelavo." V številnih sovjetskih tovarnah lahko najdete "mehaničnega delavca". To je avtomat, preprežen z električnimi žicami, obdan s foto-celicami. Ta mehanični može dela nepretrgoma 24 ur dnevno brez napak in utrujenosti. Nadzira in vodi veliko število strojev istočasno. Tudi ta mehanični avtomati ima svoj delež pri skrivnostih ruskih zmag.

RAZGLEDNIK

DARDANELE

Iz Rusije prihajajo v novejšem času nekaka namigavanja, katera je pa prav lahko razumeti. Tako zatrjuje "Pravda", da Turčija še vedno skriva mnogo nacijskih ogleduhov in da kljub svoji nevtralnosti še vedno vzdržuje prijateljske razmere z Nemčijo,

Imenovana očitanja od strani Sovjetske Rusije so se pa izredno pomnožila. odkar je dospela ruska vojska v neposredno bližino Dardanelska morske ožine, kar se je pripetilo sedaj prvič od konca prve svetovne vojne nadalje.

Rusija si želi Dardanele in tega ni nikdar zanikala, kajti velikanska slovanska država potrebuje luke, katere zamore rabiti tudi tekom zime. In sedaj je prišlo prvič v ruski zgodovini do tega, da je Rusija v položaju dobiti ono. kar že davno potrebuje.

Ako Rusija dobi Dardanele, potem je njen razvoj kot pomorska sila zagotovljen. kajti v tem slučaju jej ne bode treba v nadalje biti v skrbeh radi baltiških luk na severu, niti jej ne bode zamogla Nemčija v bodoče v trgovinskem smislu škodovati, kajti baltiške luke katere ima Rusija sedaj na razpolago. lahko ostanejo tekom zime zamrznene.

Turčija je zaigrala s svojim prijateljstvom z Nemčijo skoraj vse sočustvovanje zaveznikov napram katerim je bila nevtralna le v toliko, da jim dejanski ni škodovala tekom sedanje svetovne vojne. Vsled tega Turčija, kot dvomljiva nevtralna sila, ne zamore mnogo pričakovati od zaveznikov.

Kako se bode dardanelsko vprašanje v bodoče razvilo, za sedaj naravno. še ni znano. Znano pa je, da bode Rusija za svoje velikanske žrtve tekom sedanje vojne zahtevala nagrado, katero je zaslužila z junaštvom svoje vojske in svojih žrtev. Turčija ni storila niti enega koraka, kateri bi pospešil popolno zmago nad največjim sovražnikom vsega človeštva, — in tako prihaja Rusija na dan s svojimi pravičnimi in opravičenimi zahtevami.

PRETEČA BREZPOSELNOST

Medtem ko večina članov dolenje zbornice našega kongresa obljubuje svojim volilcem vsestransko zaposlenost po novemberskih volitvah, objavil je "Odbor Socijalne Sigurnosti" izid svojih preiskav glede zaposlenosti našega delavstva. Tem potom je imenovani odbor dognal da je sedaj, v avgustu, nekako milijon delavcev v naši republiki brez dela, dočim je bilo v prošlem maju le 800,000 delavcev brez dela.

Medtem, ko takozvani politični strategi obljubujejo delavstvu vsestransko zaposlenost, je predsednik organizacije "WPB", Donald Nelson. te dni izjavil, da bode takoj, ko se vojna zaključi, izgubilo kar dva milijona delavcev svoje delo in zaslužek. In tudi drugi poznavalci delavskih razmer, kakoršnje so nastale tekom sedanje vojne, trdijo, da "bode kakih petnajst milijonov delavcev iskalo delo takoj, ko Nemčija propade, kajti izdelovanje vojnih potrebščin bode takoj za 40% pomanjšano. vsled česar bode izgubilo delo in zaslužek po štiri izmed vsakih desetih delavcev, in — poleg tega pride istodobno domov še tri do štiri milijone vojakov, dočim se bode ostalo vojaštvo bojevalo potem le na Pacifiku, oziroma na raznih otočkih, kjer streljajo lahko Japonce z navadnimi puškami. katerih je obilo na razpolago.

Da se prebivalstvu zagotovi popolno zaposlenost tudi v povojni dobi, treba bode zaposliti kar 55,000,000 ljudi, kar pomenja. da bode treba zagotoviti delo dvanajst milijonom delavcev — in to zopet znači da bode treba ustanoviti toliko več služb po vojni kakor jih je bilo pred vojno.

Povojna slika bode toraj nekako taka:

Sedaj dela tako na domači, kakor tudi na bojni fronti (vštevši naše vojake), 63 milijonov ljudi, toda po vojni bodo takoj odslovili milijon delavcev, ki so stari po 60 in več let;

Več kakor dva milijona dečkov in deklic pod 18mi leti svoje dobe, ki delajo sedaj v raznih tovarnah, se vrne v šole;

Milijon nekoliko pohabljenih delavcev, bode moralo ostaviti svojo delo, ko se vrnejo nekoliko pohabljeni veterani sedanje vojne domov;

Nekako 3,000,000 žensk, ki delajo sedaj pri raznih vojnih podjetjih, bo odslovijenih, kakor hitro pride do sklenitve miru.

Vse zgoraj navedene točke, niso morda kaka tajnost. kajti o tem sta delavski osrednji organizaciji AFL in CIO že davno objavili. Poleg tega je tudi delavstvo že sedaj nekako vznemirjeno vsled dolgournega dela in tudi vsled primeroma nizkih plač, kar vse pomenja vzroke mnogim štrajkom, katerih število se redno množi. Samo tekom junija je bilo v Zjedinjenih državah nekaj nad 500 štrajkov . . .

SONART REKORDI

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M595—Wedding Polka
(Ne bom se možila; Ti pa jest. pa židana marela)
Wedding Waltz
Slovenski Waltz
Pojo Rupnick sestre

M596—Jeep Polka
(Mat' potico pečejo)
Marine — polka
675—Terezinka — polka
Na planincah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marijance, polka
Kje so moje rožice
Marička pegla—polka

Za tozadevni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.
463 W. 42nd ST., NEW YORK

ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v 13 dolgih poglavjih opisanih 13 rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne.

13 poglavij — 413 strani
Lično v platnu vezana.

Cena $2

KNJIGARNA SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

POLOŽAJ V KANADI PO PROVINCIJONALNIH VOLITVAH

Ottawa. — Sedaj, ko je vsa vznemirjenost in razburjenost vsled lokalnih volitev v Alberti in Quebeku, polegla, nastal je zopet položaj mirne dobe, v kateri je mogoče prorokovati o posledicah imenovanih volitev in tudi o njih vspehu.

Izid omenjenih volitev je tak, da se zamore javiti, da je preje mogočna, takozvana "liberalna" stranka izredno nazadovala in da stranka imenom "Co-operative Commonwealth Federation", ni dosegla take vspehe, kakor je bilo prvotno pričakovati. Kakor znano, imeli so v Kanadi tekom zadnjih mesecev štiri provincijonalne volitve; pri treh od teh volitev, je bila liberalna stranka poražena — in sicer vsled načrtov, katere je izdelala federalna zveza. Izid volitev je toraj smatrati nekakim protestom proti politiki in delovanju osrednje ali nacijonalne stranke.

Zgoraj omenjena stranka — "C. C. F." — je prodrla v nekaterih pokrajinah British Columbije in provincije Ontario, in v vseh provincijah Saskatchewan, toda v Alberti in Quebecu je povsem propadla.

Posledice splošnega izida lokalnih, oziroma provincijalnih volitev je pa tak, da ne bode niti jedna stranka imela absolutne večine v narodnem parlamentu, oziroma v dolenji zbornici parlamenta. Vsled tega bode iz političnega pogleda vse nekako narobe in drugače, kakor je bilo dosedaj. Vlada je bila poražena; v dolenjo zbornico je bilo izvoljenih mnogo vladinih nasprotnikov, in tako je nastal položaj, v katerem ne bode mogoče ustanoviti stalno vlado. Ta položaj nas spominja na položaj v Franciji, katera je imela baš pred vojno vse polno strank, tako da francoska vlada ni imela absolutne večine in da ni zamogla izdati prepotrebnih varnostnih ukrepov.

Kanadska dolenja zbornica ima 245 sedežev; od teh bode sedaj največ odpadlo na progresivne konzervativce, oziroma od 90 do 100 glasov; liberalna stranka bode imela k večjemu le 45 do 50 glasov, in stranka C. C. F. bo imela kakih 60 glasov v dominiju. Ostali sedeži bodo razdeljeni nekako med "nacijonaliste" iz provincije Quebec, stranko Socijalnega kredita in nekoliko takozvanih zastopnikov strankarske neodvisnosti.

Toda med sedanjim časom in zvezinimi volitvami, katere še niso razpisane, se lahko mnogo spremeni, kajti te volitve so bile odložene za nedoločen čas. Ako bi sedanja vlada, oziroma premier Mackenzie King, izračunal, da je liberalna stranka tudi v nadalje še lahko na krmilu, ali pa da je vsled sedanjih volitev propadla, potem bi v Ottawi odredil, da se nacijonalne volitve lahko vrše takoj. Toda do tega ne bode prišlo, kajti vzelo bode dokaj časa, predno vodje navijonalne politike določijo, kaj je še mogoče popraviti in poboljšati v kolikor pride poražena "liberalna" stranka v poštev.

MONTREALSKI ŠTRAJK POULIČNIH ŽELEZNIC

Zadeva montrealskega štrajka pouličnih železnic, še vedno ni urejena. Štrajkarji seveda zaslužijo, da dobe vse kar so zahtevali, toda štrajkov v sedanjem času, nihče ne odobrava. Vslužbence montrealske ulične železnice ni nihče pravilno zastopal, in denar, ki je last bogate družbe stoti vse, da se bivšim štrajkarjem škoduje. Do štrajka bi tudi v Montrealu ne prišlo, ako bi se z vslužbenci pravilno in pravično postopalo tekom zadnjih let.

Delodajalci so bili vedno proti delavskim organizacijam in ko so bili časi slabi, je bilo vedno dovolj brezposelnih delavcev na razpolago in sicer za vsako plačo. Sedaj si seveda vlužbenci imenovane družbe skušajo zagotoviti boljšo bodočnost, kajti za to je sedaj baš pravi čas, ko je le malo število delavcev brez dela.

Montrealska družba uličnih železnic je imela tekom zadnjih 16 mesecev opravka z tremi štrajki svojih vslužbencev, kar jej daje dokaj slabo spričevalo.

LOV NA MEDVEDE V NEW LISKEARD, ONT.

V New Liskeard, Ont., so tekom minulega tedna zopet priredili lov na medvede in tem povodom so postrelili kar celo medvedjo obitelj. Domačini so namreč v neposredni bližini svojih hiš in vrtov opazili veliko medvedko in njene tri, že dokaj dorasle mladiče. Ko so medvedje ugledali ljudi z puškami v rokah, so se razkropili, toda lovci so jim takoj sledili in v primerno kratkem času ustrelili vse štiri medvede.

PRISPEVKI IN DARILA ZA KANADSKO ORGANIZACIJO RDEČEGA KRIŽA

Od jeseni leta 1940 so razne postojanke organizacije Rudečega Križa v vseh provincijah dominija nabrale na milijone raznih daril, kakor obleke in druge potrebščine. Vse nabrane predmete se redno pošilja preko Atlantika, zlasti v one kraje Evrope, ki so bili vsled vojne najbolj prizadeti. Vsa darila, kakor tudi denarni prispevki se perazdele organizacijam: Družbi rodbin vojakov in mornarjev, katera ima v vsakem mestu svoje zastopstvo; družbi dobrodelnih organizacij, katera je tudi zastopana po vseh okrajih vsake kanadske provincije, ki pred vsem skrbi za rodbine, katere so stanovale v hišah Londona, katere so bile radi sedanjega bombardovanja po nemških "robotnih bombah" razdejane. Ta organizacija skrbi tudi za tiste, ki so že po dve leti ali več v raznih koncentracijskih taboriščih; organizaciji ženskih dobrovolcev, katere delovanje je jednako kakor ono zgoraj navedenih organizacij; družbi Rudečega Križa zavezniških narodov — kakor Poljske, Čehoslovenske, Francije, Jugoslavije, itd. Tekom treh dni, nabrala je ta družba nad 1000 zavojev obleke za begunce iz Poljske, kateri so sedaj nastanjeni v raznih krajih Afrike in za katere skrbi angleška vlada. Nabrane potrebščine za te begunce se pošiljajo običajno na angleški otok Malta, in od tam dalje v Afriko. Dosedaj so poslali iz Kanade v La Valeta, Malta, nad 10,000 oblek za begunce iz Poljske.

V PRID KANADSKIH ODPUŠČENIH VOJAKOV

Iz Ottawe se poroča, da je dolenja zbornica baš pred koncem sedanjega zasedanja odobrila predlog, kateri določa denarno podporo vsem vojakom, kakor hitro bodo dosluzili in odpuščeni. To bode stalo kanadsko vlado glasom proračuna, veliko svoto v znesku $1,500,000.000. Ta denar bode prišel med ljudstvo, oziroma v obrat baš v najkritičnejši dobi, oziroma v dobi splošne inflacije. Tozadevna nevarnost je že sedaj dokaj velika, kajti draginja je uprav velika in mnogovrstnega blaga sploh ni več dobiti za katerokoli ceno

Vsak vojak, ko odsluži, bode dobil nekako po $2000.00 v gotovini, tako da bode mnogo vojakov imelo več gotovine na razpolago, kakor pa civilni prebivalci. Vojaki bodo z imenovano svoto lahko živeli saj eno leto, ne da bi jim bilo treba delati, dasiravno ta denar prihaja iz žepa ostalih Kanadčanov, ki niso bili vojaki. Toda vojaki so se bojevali in — ljudje pravijo — "so what"?

RESOLUTNA STENOGRAFINJA

Toronto, Ont. — Neka mlada stenografinja, ki je vlužbena v uradu velikega pisarniškega poslopja, je tekom minulega tedna delala "čez uro".

Medtem so pa vhod v poslopje zaprli, tako, da se ni zamogla podati domov. Toda ona ni dolgo premišljevala in je sprožila avtomatičen alarm za ognjegasce, ki so takoj prišli.

Ona se jim je iskreno zahvalila za vslugo in pristavila: "Moram hitro domov, kajti doma me čakajo z — večerjo".

MATI . . . (Enodejanka)

Andrej: (v zadregi) Prav za prav ne. Eden je z Gorenjskega, drugi je Štajerc, tretji pa je bil s Krasa — mlad fant, kakšnih 17 let je imel. Toliko bitk je prestal, pogumen do predrznosti. To pot je obležal. Smrtno ranjen je bil, vedel je, da bo umrl, pa se je z dvema bombama vrgel pod tank. Raztrgalo ga je, tank pa je uničen. Še s smrtjo je hotel zadeti sovražnika!

Mati: (občudujoče) Da so tudi taki!

Peter: Taki fantje morajo zmagati. Kje je sila, da bi jih mogla uničiti?

Minca: Si še žejen, Andrej? (mu da vode).

Peter: (je ogledoval obe Andrejovi puški) — Kako pa da imaš dve puški, Andrej?

Andrej: (zmeden) Kar tako . . . (Da odvrne pozornost s Petrovega vprašanja, pohiti s pripovedovanjem). In veste, kdo je vodil Italijane? Boštjanov Ciril!

Mati: (osupne. Minca ravnotako, Peter se ozre v mater) Kaj poveš? Pa si dobro videl?

Peter: No, mama, kaj sem vam rekel?

Andrej: Dobro videl, dobro. Pričakal jih je zunaj vasi, ker so bili pač domenjeni, da jim bo kazal hiše in vaščane, ki jim je treba požgati in jih odgnati. Pasja duša!

Peter: No, mama, meni niste verjeli. Kaj pravite zdaj?

Mati: Če je pa tako . . .

Peter: Andrej, pa ga niste mogli —?

Andrej: Za zdaj je ušel pravični kazni. A jutri je še en dan. Pa naj se skrije kamorkoli.: najdemo ga in poplačamo ga, izdajalca, njega in njegovega očeta!

Mati: Če je pa tako! . . Kje je France, moj France?

Andrej: Ne vem, kje je zdaj.

Mati: Kam je odšla vaša četa?

Andrej: Pri četi ga ni.

Minca: Andrej, ti nam nekaj prikrivaš! Kje je France!

Andrej: Tale puška je njegova. (Peter prime puško, ogleduje jo in položi nazaj).

Mati: (z grozo) Mrtev?

Andrej: Ranjen je bil. Zraven mene se je zgrudil. Hotel sem ga rešiti, a prav sem bil že sam ranjen v nogo. Tedaj pa dobim drugi strel v rame, bil sem brez moči. Vzel sem njegovo puško, da je ne bi dobili Italijani v roke.

Mati: In France?

Andrej: Italijani so ga težko ranjenega ujeli.

Mati: France, moj France, moj fant! (jokaglava ji pade na mizo).

Minca: Mama, saj morda še živi! Kaj meniš Andrej? (molk, le mati vzdihuje) France, moj France!

Andrej: (čez čas) Boštjanov Cirili . . . (Vsi se ozro v Andreja, ki govori le steška, ker ga mučijo bolečine) . . . ta ga je ujel in izročil Italijanom . . .(Vsi ostrmijo. Pavza). (Trkanje na vrata. Vstopi partizan Marko.

4. prizor.

Marko: (pozdravi po partizansko) Pozdravljeni! Tovariš Andrej, na pot bo treba. Si se okrepčal? Zunaj vasi čaka voz, da te popelje v našo bolnišnico.

Andrej: Sem. Takoj lahko grem. (Vstaja s klopi)

Peter: Težko bo šlo, podpirati ga boš moral.

Marko: Ni prvi, že nosil sem jih.

Mati: (za mizo strmi predse, v njej se bije boj.)

Andrej: (na tiho Marku, da ne bi slišala mati) Kaj so storili Italijani z ujetimi?

Marko: Ustrelili so jih, tudi Franceta. (Minca krikne, mati sliši in razume, kaj se je zgodilo. (Zdrzne se za hip, malo zaječi a obraz ji ostane trd. Pavza.)

POMANJKANJE POLJEDELSKIH DELAVCEV V KANADI JE ŠE VEDNO VELIKO

Ker je vsled vojne odšlo velikantsko število poljedelskih delavcev na delo v razne tovarne in tudi v redno vojsko in mornarico, je pomanjkanje poljedelskih delavcev v vseh provincijah Kanade še vedno veliko. Vsledtega vlada po svojih močeh skrbi za to, da gredo tovarniški delavci začasno o pravljati dela na farmah tako vzapadnih, kakor tudi v iztočnih provincijah prostranega dominija.

Najvažnejše dela na farmah za sedaj je pospravljanje polskih pridelkov v pravem času, da se ne pokvarijo. Ti pridelki bodo izredno potrebni sedaj, ko se vojna v Evropi bliža svojem koncu, in ko bode potreba živil v osvobojenih državah Evrope izredno velika.

Pred vojno, so razne železniške in druge prometne družbe prirejale vsako jesen takozvane izlete delavstva v zapadne prerijske provincije, kjer so opravili žetev in pospravljanje žita na nepreglednih pšeničnih poljih. Teh izletov pa sedaj vsled vojne ni več in radi tega izdeluje osrednja kanadska vlada nove načrte glede transportacije in nabiranja poljskih delavcev na zapad tekom prihodnjih let. S to z devo se bode namreč bavil kanadski parlament, ki že sedaj deluje na to, da pride v tem pogledu do boljšega sporazuma med vladami posameznih provincij.

SLABA NAVADA V HALIFAXU, N. S.

Iz Halifaxa, N. S., se javlja, da tamkaj neka neznana tolpa vsako noč pobija velike šipe izložbenih okenj v raznih velikih trgovinah. Vsled tega so monge zavarovalne družbe, pri katerih so okna zavarovana, odpovedale zavarovalnino. Nekateri trgovci so vsled tega svoja izložbena okna enostavno pokrili z deskami, katere bodo ostale na oknih do konca vojne.

Poslovanje kanadskega parlamenta bode baje preinačeno— na trgovski podlagi

List "Carleton Place Canadian", ki izhaja v Carleton Place, Ont., predlaga, da se poslovanje kanadskega osrednjega parlamenta preustroji, tako da bode posloval hitreje, oziroma, da bode posloval nekako na trgovski podlagi, kakor je to običaj v velikih trgovinah.

Istočasno pa imenovani list pristavlja, da kanadski parlament ni povsem navaden — "department store", in da predsednik parlamenta tudi ni navaden manager take trgovine. — Vsled tega bode ostalo vse pri starem.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebščine. Da si rojaki zasigurajo redno dopošiljanje lista, lahko gredo upravništvu na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s stem prihranite upravništvu nepotrebne stroške?

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA STANE SEDAJ $3.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA

Hammondov

SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "GLASU NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

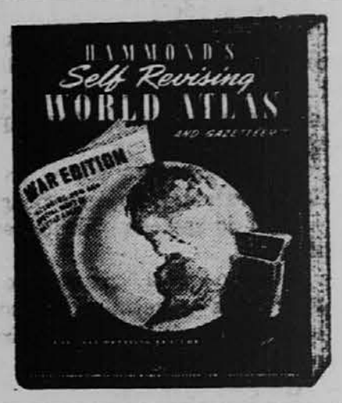

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE

TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja

Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znamke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

PROKLETA

:: Spisal EMILE RICHEBOURG ::

Iz francoščine prestavil J. L.

(114)

"Ne, ničesar mu nisem povedal, gospa grofinja. Molčal sem zaradi bolesti milostivega gospoda."

"Dobro; a kaj naj storim?"

"Gospod grof je strašno izpremenjen. Od dnedodne slabi boljinbolj. Kmalu umrje. A smrti se ne boji. Baš narobe! Njega straši le to, da bo morat umreti, ne da bi se poprej spravil z vami! Ječeč in tožeč kliče vedno vaše ime! . ."

"In on vas je poslal sem?"

"Ne, niti ne ve, da sem tukaj."

"In vi bi hoteli? . . ."

"Da pridete v Pariz. gospa grofinja. O saj ste tako dobri, tako plemeniti proti vsemu svetu! Bodite taki tudi proti mojemu ubogemu gospodarju. Pojdite, in bilo bi le za eno uro!"

Grofinja se je obotavljala. A le hipec. Pomislila je na Boga ter velikodušno pozabila. kar je bilo.

"Germain," reče nato milo. "Jutri pridem v Pariz. Ako se vam vidi bolje, nazanite to svojemu gospodarju."

Starri služabnik se razveseli. "Zdaj je gospod grof rešen!" vsklikne in oči mu zažarijo.

Tako je prišlo, da je grofinja Bussieres bila v Parizu takrat, ko sta jo Goš in Leon iskala v gradu.

Germain ni povedal grofu. da grofinja pride. A ko je prišla, jo odvede v stransko sobo, stopi nato k grofu ter ga vpraša: "Ali bi hoteli, gospod grof, sprejeti neko osebo, ki vam domaša sporočila o gospej grofinji?"

Grof plane pokoncu.

"Novice o gospe grofinji!" zakriči.

"Kje je ta oseba, Germain, kje je ta oseba? . . .

"Tukaj!" odgovori stari služabnik in pokaže vrata stranske sobe.

"Velika iznenada čaka gospoda grofa! In v istini ne vem. kako bi se izrazil . . . Recimo, gospod grof, da bi bila gospa grofinja sama . . ."

"Germain!" zavpije grof jako nemirno, "kaj pomeni to?"

"Gospod grof, blagovolite mi odpustiti! A jaz nisem bil pri svojih sorodnikih. nego na d'Arfeuille-u."

"In ta oseba, ki je tukaj?"

"Uslišala je prošnjo, ki sem ji je bil naznanil."

"Tedaj je grofinja sama!" jekne grof trepetaje.

"Grofinji sem pravil, da bolestujete, da jo želite videti, in ona je takoj odpotovala tu sem."

"Ona je prišla! Ona je tukaj, tukaj pri meni. . . Ne, ne, tega ne zaslužim! Jaz sem zlobnež, nevreden njenega odpuščanja, nevreden, da me ona pogleda! . . . Ne, Germain, jaz nimam pravice, da ji stopim pred oči zakaj ona mi ne more odpustiti!. . "

V tem trenotku odpre grofinja, ki je bila ves ta govor slišala, vrata ter stopi na prag.

Grof jo zagleda, zakriči ter se skloni kakor pod težo prokletstva!

"Gospod grof," izpregovori grofinja s trepetajočim glasom, "vi ste nesrečni, vi ste potrebni tolažbe . . . Jaz sem posvetila vse svoje življenje onim, ki trpijo; prihajam torej k vam!"

Grof se vzravna.

"Kako!" zavpije, "ali z menoj govorite tako? Z menoj! Kaj vam daje to čudno moč?"

GGrofinja pokaže proti nebu ter odgovori: "Bog!"

"Bog!" ponovi grof kakor jek. Potem nadaljuje: "Ah, naj ste še bolj prizanesljivi in usmiljeni, vi se obrnete s studom od mene, ko vam povem. . . "

"Vi mi nimate prav nič povedati, gospod grof. Videla sem zopet Marjeto, ki je bila nekdaj hišna pri meni; ona mi je povedala vse."

"In vi ste prišli navzlic vsemu temu!"

"Da, prišla sem, da vas tolažim, če ste tolažbe potrebni. Vi ste dokaj zakrivili, gospod grof. A zdaj se kesate, a jaz žalujem in vas pomilujem! Ko sem vas zapuščala ko sem odhajala iz vaše hiše za vselej, tedaj sem tudi jaz veliko zakrivila, s tem, da vam nisem povedala resnice."

"Niste mi povedali resnice?" vzklilne grof z zadušenim glasom.

"Enako meni zaslepljeni, varani po malopridnici, ste izvršili prvi zločin; moje molčanje pa je zakrivilo, da ste naredili še drugo zlodejstvo!"

"Moj Bog! moj Bog! je šepetal grof.

Grofinja se ponosno pred njim vzravna ter s zvonkim glasom govori: "Grofinja Bussieres je imela reči svojemu soprogu le: "Valentina d'Arfeuilleska ni omadeževala svoje časti; Valentina d'Arfeuilleska ni vlačuga; Valentina d'Arfeuilleska ni kriva!"

Grof je bil od strahu ves iz sebe. Zamolklo zaječi, prime se krčevito za glavo ter vzklikne: "O, jaz nesrečnik, o jaz nesrečnik! Bil je moj otrok. moj otrok!"

"Da, gospod grof, bil je najin otrok, najin sin. On bi naju bil tolažil, bi bil vaš ponos, vaša slava vesela nada vaše hiše zakaj jaz to dobro vem: bil je blag, ljubezniv, brdak človek!"

Pri teh besedah udari grofinja v bridek jok.

"O, kolnite me. kolnite me!" zakriči grof. "Ne!" reče grofinja. "Vi ste bolj pomilovanja vredni nego li jaz! Jaz nisem prišla, da vas ponižujem, nego prišla sem, da z vami jokam ter vam tako lajšam vaše gorje!"

(Nadaljevanje sledi.)

VAŽNE IZJAVE TEKOM MINULEGA TEDNA

Brzojav predsednika Franlina D. Roosevelta konvenciji organizacije AFL za državo N. Y.

"Zaslužili ste zahvalnost vsega ameriškega ljudstva za Vaše patrijotično in izvanredno produkcijo v korist naše vojske, mornarice in trgovinske mornarice, katere sedaj s svojim naporom dobivajo zmage v vojni za osvobojenje —; dosegli ste rekord v produkciji, ki dosedaj še ni bil dosežen v zgodovini naše in katerekoli druge dežele. Napredujmo toraj vsi z neprestanim delom, dokler grozodejstva, trplenje in tiranija ne izgine z površine zemlje. Mi smo ravno tako odločni, da zadobimo mir, kakor tudi zmago v sedanji vojni."

•

Izjava državnega tajnika Cordell Hull

"Mir, kakor tudi svoboda, slonita na trajni iskrenosti in neprestani pripravljenosti. Treba je torej imeti voljo in storiti vse potrebne korake, da se vse to ohrani. V to svrho je potrebna neprestana kooperacija med ljudstvi zajedno z odločnostjo namena, da živimo skupno kot dobri sosedje. . . . .Mir sloni na podlagi ideje, da je vzdrževanje miru cilj skupnosti, kar je tako izredno velikega pomena, da je treba vse nesporazume med narodi urediti tako, da se jih doseže potom mirovnih sredstev.

"Toda v svrho miru so potrebne tudi uredbe, s pomočjo katerih se zamore volja do miru spremeniti v tozadevno akcijo. Ustanovitev takih uredb je mogoče le, ako se ustanovi na podlagi modrosti in iskrenosti vseh ljudi, možkih in žensk — vsepovsodi. Vsled tega je bilo mogoče, da so Zjedinjeni narodi, sredi vsestranskega vojevanja, delovali vzajemno, da so tako ustvarili vse podlage za pravičen in trajnotrajen mir."

•

Izjava vojnega tajnika Henry Stimsona

"Glasom mojega mnenja bila bi najvažnejša odredba, katero zamore naš kongres in ameriško ljudstvo ukreniti za bodočo obrambo dežele, — odredba, ki bi določala sistem splošnega vojaškega vežbanja. Vse grozne iskušnje tekom sedanje vojne, morajo vsakega dobro mislečega Američana uveriti, da primerna vojaška pripravljenost je jedina podlaga potom katere je mogoče vzdrževati mir in varnost prebivalstva.

"Ko se je pričela sedanja velika vojna, primanjkovalo je Zjedinjenim državam izvežbanega vojaštva in tako smo bili primorani ostati toliko časa v obranbenem vojevanju, dokler nismo zbrali, izvežbali in opremili dovoljno število vojaštva. Medtem ko vsi Američani upajo, da bode sedanji grozni vojni sledila dolga vrsta let stalnega miru in blagostanja, bodemo imeli v bodoče tudi popolno jamstvo, da našo domovino ne bode nikdo napadel iznenada. . . .Vsled tega iskreno predlagam, da se v naši deželi uvede splošno vojaško službovanje kot edini pogoj pripravljenosti na vojno in istodobno tudi pogoj preprečanja vojne."

•

Izjava admirala Chester W. Nimitz

"Tudi ako vničimo japonsko vojno brodovje, jih vendar ne moremo poraziti z bojevanjem od morske strani. Potrebne so nam torej vojne luke na Kitajskem, da zamoremo na ta način vničiti njihove zveze v Mandžuriji. Po mojem mnenju je dovolj velikih ozemelj na razpolago od Šangaja, od kjer zamorejo dalekoletni aeroplani sovražniku prirediti izredne neprilike v Mandžuriji. Jaz sem še vedno mnenja, da je mogoče Japonsko poraziti iz vojnih luk na Kitajskem. S pomočjo teh luk Japonska ne bode zamogla ostati v stiku s svojimi bojnimi lukami na azijski celini, in ako je ločimo od teh luk, ne bode nikdar več zamogla pričeti z vojno."

•

Kapitan Peter Bonnano, član zdravstvenega kora na otoku Saipanu, Mariansko otočje

"Sporočite Vašim prijateljem, naj vsakdo, kateri je fizično sposoben, žrtvuje pint svoje krvi Rudečemu Križu. Krvi se mnogo potrebuje, zlasti na sprednjih bojnih črtah. Na ta način smo rešili mnogo življenj. Bilo je uprav čudovito opaževati slučaje, ko so ranjenci izredno trpeli vsled pretresa živčevja, kako so potem hipoma dobro čutili, ko so dobili dve ali tri jednote krvne plazme."

SPISANA V ANGLEŠČINI

VRTNARSTVO . . . SADJEREJSTVO . . . POLJEDELSTVO

The Garden ENCYCLOPEDIA

Cena knjige: $3.50

V LIČNI IN TRPEŽNI PLATNENI VEZAVI

Skoro 1400 strani — 750 Slik

Popolni voditelj za vaš vojni vrt.

Popolna vsaka beseda, vsaka stran, vsaka slika — mnogo NOVE snovi novih ilustracij!

EDINA VRTNARSKA ENCIKLOPEDIJA ZA DOMAČO POTREBO! Nič visokih besed — vse je jasno, razloženo, vporabno.

Združeni narodi potrebujejo ves odvišni živež, ki ga je mogoče pri delati v Ameriki . . . Vsak lahko nekoliko pomaga, ako mu je mo goče letos obdelati VICTORY VRT

Pripravite se za to delo že sedaj!

Tukaj je v eni sami knjigi VSE, KAR VAM JE TREBA VEDETI O TEM—KAR ŽELITE PRIDELATI! 10,000 člankov vam podrobno pojasni vse o vrtnarstvu, o sadilvi in cejanju, o gnojenju in oskrbi vrta. Najnovejše pa je VRTNARSTVO BREZ ZEMLJE; nova metoda za uničevanje škodljivcev, gojenje divjih rastlin, nove sestavine cvetlic! — Abecedno kazalo vam pove takoj, kar želite. Prirejeno za vsako posebje v Združenih državah, za vsako zemlje in vsako sezono.

To knjigo je uredil E. I. D SEYMOUR, B. S. A., poznana oseba v vrtnarstvu, ki ga cenijo vrtnarski izvedenci.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street — New York 11, N. Y.

Povračilo na Pacifiku!

Prva velika filmska drama naše matične ladje v akciji "Wing and a Prayer" — Povest matične ladje X, ki se sedaj igra v dveh gledališčih. Globe, Broadway in 45th St. in Gotham, Broadway in 47th St., New York. Nastopajo Don Ameche, Dana Andrews, William Eythe, Charles Bickford. Film kaže presnuljivo povest neprekosljivega ameriškega junaštva na Pacifiku in može, ki so živeli in se borili za čast in slavo!

Gledališče ... Kinematograf ... Radio

La Guardia priporoča film "Wilson"

Mnoge odlične osebnosti so pohvalile novi veliki film "Wilson". Največjega pomena pa je, da je župan La Guardia v svojem nedeljskem govoru po radio priporočal, da si ljudje ta film ogledajo in sicer tako hitro, kot jih morejo nesti noge v Roxy gledališče. To se je sedaj zgodilo prvič, da je kak newyorški župan priporočil kak film.

La Guardijevo priporočilo je imelo velik uspeh, kajti takoj po njegovem govoru so poslušalci po telefonu dolgo časa izpraševali gledališko upravo za nadaljna pojasnila.

— — —

"Double Indemnity"

V Paramount gledališču kažejo sedaj film "Double Indemnity", v katerem nastopata Barbara Stanwick in Fred MacMurray prvič po letu 1939, ko sta igrala v "Remember the Night."

Igro sta napisala Wilder in Raymond Chandler po James M. Cainovi povesti ter predstavlja zaroto agenta neke zavarovalne druže in pohlepno žensko, ki oba hočeta ogoljufati družbo za $50,000.

POVOJNO LETALSTVO V KANADI

Kanadske oblasti in tudi prebivalstvo se je pričelo zanimati za povojno prometno in zasebno letalstvo, kateremu pa nekaterniki za sedaj še vedno pravijo — "Postwar boloney", in trdijo, da so vsi takozvani zaklepi za sedaj še vedno le sanje.

Toda poznavalci razmer in napredka z ozirom na bodoči promet potom aeroplanov, so pa kljub temu povsem drugačnega mnenja — in ti ljudje so prišli do zaključka, da bode takoj po vojni najmanj 175 velikih aeroplanov skrbelo za potniški promet v kanadskem dominiju. Ti ljudje tudi trdijo, da se bode število prometnih aeroplanov potem vsako leto pomnožilo za nadaljnih 175 aeroplanov. Vsak aeroplan traja nekako od pet do deset let, tako da jih bode v Canadi po preteku petih let najmanj 875 v rednem prometu.

V Kanadi se zgradi sedaj, tekom vojne, vsako leto po 3000 aeroplanov, dočim jih bodo po vojni zgradili le po 2000 na leto.

Ako bode prebivalstvo Kanade tudi skrbelo za to, da dobi vsako mesto, trg, in vas svoje lastno letališče, potem bode prebivalstvo potrebovalo kakih 5000 novih earoplanov na leto. Industrija bode skrbela tudi za to, da si lahko vsak posameznik nabavi svoj zasebni aeroplan na isti način, kakor pred vojno avtomobile, kajti poroča se tudi, da bodo zasebni aeroplani veljali le po $15000.00 komad, oziroma ravno toliko, kakor so veljali pred vojno zasebni avtomobili.

Ubegli nemški vojni jetnik prijet v Kirkland Lake, Ont.

Nemški vojni jetnik, Karl Gluth, ki je bil pridejan delu pri popravljanju cest blizo Smooth Rock Falls, Ont., je nedavno ušel in tako prišel v Kirkland Lake, Ont. V tem mestu je odšel v Kresgejovo prodajalno, da se nekoliko pokrepča, toda tukaj ga je prepoznal neki Tom Watson, ki je takoj o tem javil constanblu J. A. Ollevierju, kateri ga je prijel in odpeljal na varno.

SMRT ZA DOMOVINO

Frank Pavlič, star 26 let, iz New Yorka, Staff Sgt. pri prvi diviziji, je bil ranjen na dan vpada 6. junija. Bil je ranjen že v Tuniziji in Siciliji. Umrl je 5. avgusta v vojaški bolnišnici.

Frank Pavlič je bil bratranec Valentina Kobilca, ki je podlegel ranam v Franciji 21. junija t. l.

Note za KLAVIR ali PIANO HARMONIKO

35 centov komad — 3 za $1.—

* Breezes of Spring / Time of Blossom (Cvetni čas)
* Po Jezeru / Kolo
* Spavaj Milka Moja / Orphan Waltz
* Dekle na vrtu / Oj, Marička, pegljaj
* Barčica / Mladi kapetane
* Gremo na Štajersko / Štajerlš
* Happy Polka / Če na tujem
* Slovenian Dance / Vanda Polka
* Židana mareia / Veseli bratci
* Ohio Valley / Sylvia Polka
* Zvedel sem nekaj / Ko ptička ta mala
* Helena Polka / Slovenska Polka
* Pojdi z menoj / Dol s planine

ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za $1.

Po 25c komad

Moje dekle je še mlada

Barbara polka

Naročite pri:

Knjigarni Slovenic Publishing Co.

216 W. 18th Street

New York 11. N. Y.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORNA ORGANIZACIJA v AMERIKI. Posluje že 51. leto

Članstvo 39,150 — Premoženje $5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošteni in nadsolventni podporni organizaciji, KRANJSKO SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTI, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od $250.00 do $5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, potrudi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois